

De protesterende ambtenaren beseffen niet hoe onbeschrijfelijk monsterlijk de pogrom van Hamas was

Door [Arie Graafland](#) - 28 november 2024

Geplaatst in [BHL](#) - [Gaza](#) - [Hamas](#) - [Israël](#)

Al 47 weken houden ambtenaren wekelijks een protest voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. De ambtenaren worden gesteund door oud-diplomaten, ambassadeurs, voormalig ministers, advocaten, acteurs, holocaustoverlevenden en vele anderen. Nederland moet stoppen met het uitroeien van Palestijnen, aldus hun open brief. Israël is de schuldige, Hamas komt in de brief niet voor.

Als je niet beter wist zou je denken dat Israël onlangs een oorlog begonnen is om 'de Palestijnen' te verslaan. Hoe je zo'n brief uit je pen krijgt is mij een raadsel, je moet wel erg ideologisch bevangen zijn om deze waanzin op papier te krijgen. Maar het staat er, en de opvattingen in de media verschillen hier nauwelijks van.

Bernard-Henri Lévy

In plaats van wekelijks op de stoep te gaan zitten met je vaste aanstelling bij de overheid of risicoloze pensioen, kun je ook naar Israël afreizen en daar je mening kenbaar maken. Dat geeft ook de mogelijkheid je te informeren zodat je ziet dat het de monsters van Hamas zijn die Israël willen vernietigen, waarbij de eigen bevolking als schild dient voor Israëliisch vuur.

Het kan wel anders. De Franse filosoof Bernard-Henri Lévy vloog de dag na de pogrom direct naar Tel Aviv. 'Ik landde de dag na de pogrom van de zevende oktober op de luchthaven Ben Gurion in Tel Aviv', schrijft Bernard-Henri Lévy in zijn recente boek *Solitude d'Israel*. Het was bepaald niet de eerste keer dat hij in Israël was. Hij kent het land en zijn geschiedenis als zijn broekzak, maar deze

De protesterende ambtenaren beseffen niet hoe onbeschrijfelijk monsterlijk de pogrom van Hamas was

keer leek alles anders. Eerdere bezoeken leken te verbleken met wat hij nu aantrof. Deze aanslag was uniek, de slachting die gepaard ging met het nemen van gijzelaars, het moorddadige geweld, dit was nooit eerder gebeurd. We zien het wel, maar we registreren niets.

Lévy (of BHL zoals hij vaak genoemd wordt) is filosoof, heeft veel gepubliceerd en is een publieke intellectueel, iemand die actief deelneemt aan het politieke debat. Hij behoort tot de 'Nieuwe Filosofen', een groep die de continentale filosofie van Marx, Sartre, Heidegger en Nietzsche kritiseert.

In november van dit jaar maakte hij een campus-tour langs de Amerikaanse universiteiten, de meeste Ivy Leagues werden aangedaan: Harvard, Columbia University etc. Lévy was ook in Nederland. Hij was in september 2019 te gast op het Nexus-symposium in Amsterdam, waar hij in debat ging met Aleksandr Doegin, de ideoloog van Poetin. Hij schrijft dat hij de hele litanie van Doegins racisme, zijn antisemitisme, en pro-islamistische krankzinnigheden geduldig aanhoorde om hem vervolgens van repliek te dienen.

Evénement

Lévy is veel in het nieuws, hij is een van de vaste gasten op de Franse tv. Hij is, uiteraard, niet onomstreden. Hij heeft zich ingezet voor de slachtoffers van meerdere oorlogen, in de Balkan, Koerdistan en Oekraïne. Hij schrijft dat hij, met André Glucksmann, een andere Nieuwe Filosoof, de enige in Frankrijk was die woedend reageerde op de slachtingen in Algerije tijdens de burgeroorlog in de jaren '90. Hij maakte een film in Nigeria over Boko Haram die christenen in stukken hakte.

En nu is hij in Israël. En alles is voor zijn gevoel veranderd. Hij karakteriseert de slachtpartij van Hamas met een filosofische term: *'Evenement'* (Frans: *événement*). Dat kan al snel tot misverstanden leiden in Nederland waar 'evenement' geassocieerd wordt met vermaak en een dagje naar een pretpark. De betekenis is echter een compleet andere, het 'evenement' forceert een breuk met de geschiedenis, het is eenmalig, het heeft geen aanloop, geen voorgeschiedenis, het gebeurt en de gevolgen zijn rampzalig.

We zien wel maar registreren niet

En dat is precies wat er plaatsvond die nacht in oktober. Er waren wel wat voortekenen, Hamas zat op Telegram en simuleerde daar zijn komende aanval. Maar Yahya Sinwar acteerde of hij een gewone politicus was, hij gaf persconferenties en iedere maand kreeg hij van de ambassadeur van Qatar zijn miljoenen om zijn ondergeschikten te betalen.

In de Nederlandse pers wordt Gaza voorgesteld als één groot vluchtelingenkamp. Maar Gaza had aantrekkelijke en drukbezochte stranden, er waren 5* hotels als het Al-Mashal, onderdeel van de Marriot-hotelketen. De landhuizen van de Hamas-bazen komen niet voor in de Nederlandse berichtgeving. Hamas heeft 'strijders' die vechten tegen de repressie van Israël, aldus de NOS. We zien kennelijk niet wat Gaza werkelijk is, het is iets dat we zien maar tegelijk niet echt waarnemen,

De protesterende ambtenaren beseffen niet hoe onbeschrijfelijk monsterlijk de pogrom van Hamas was

schrijft Lévy. Dat geldt des te meer voor Hamas.

Het *New York Times*-onderzoek beschrijft hoe een jonge vrouw als een dier achter een pickup-truck wordt voortgesleept, en onderweg verkracht wordt door vijf Hamasleden die uiteindelijk haar keel doorsneden. Een ander kreeg een lading spijkers in haar onderlichaam geschoten, nadat ze eerst verkracht was. Maar inmiddels doen velen het voorkomen alsof het geweld van Israël komt.

Een probleem van de democratische Europese landen is dat ze, wat ze zien, de minuscule terreurstaat, niet registreren. De ondenkbare barbaarsheid van Hamas, die barbaarse Lilliputter past niet in het wereldbeeld van het Westen, aldus Lévy.

Tegenstrijdigheden

Het Israëlisch leger, het IDF, had te maken met een tragische tegenstrijdigheid: aan de ene kant het gevecht met Hamas en tegelijk het voorzichtig opereren om de gijzelaars te bevrijden. Ze moesten Hamas zien te elimineren in de tunnels, en tegelijk uitkijken naar de kinderen, mannen en vrouwen die gevangen gehouden werden in die tunnels.

De gijzelaars werden gebruikt als losgeld, als het leger in aantocht was, werden hun levens waardeloos als ruilmiddel en konden ze ter plaatse geëxecuteerd worden. Het bevrijden van de gijzelaars is voor de Joden een heilige taak, de *Mishneh Torah* van Maimonides zegt dat het bevrijden van gijzelaars een heilige taak is in de *mitzvot*. De *mitzvot* geeft Joodse richtlijnen om de (vrije) wil te volgen voor een goed leven.

Het effect van 7 oktober

Voor Israël is het een verschrikkelijk moment in zijn bestaan, voor de Joden in de rest van de wereld een regelrechte afdaling in de hel. Nergens in Europa en Amerika zijn de Joden nog veilig, aldus Lévy. Joodse journalisten en intellectuelen leven onder politiebescherming. Joodse instellingen in Nederland moeten permanent beveiligd worden. Dat is het effect van die 7e oktober. Veel duidelijker kan Lévy het niet zeggen, kom daar eens om in Nederland waar altijd het 'ja maar' regeert, waar de talkshows een lawine aan ongeïnformeerde vrijblijvendheid presenteren.

Lévy's boek is zeldzaam indringend en authentiek. Hij schrijft als filosoof met een uitgesproken mening, het is een helder en polemisch boek. Lévy heeft weinig overeenkomst met Nederlandse publieke intellectuelen, helaas. Alleen Nausicaa Marbe, Leon de Winter en Maaïke van Charante maken zich als columnist druk over Israël, de dagbladen laten het afweten en zien Israël als de oorzaak van het geweld van Hamas. Terecht schrijft Lévy dat het democratisch Europa dit soort geweld niet registreert, we zien en horen het kennelijk wel maar alles wordt geminimaliseerd, omgedraaid of regelrecht ontkend. Dat is precies wat er gebeurt in de brief van de verontruste ambtenaren. Hoe komt dat?

De protesterende ambtenaren beseffen niet hoe onbeschrijfelijk monsterlijk de pogrom van Hamas was

Evenement en plezier zijn hier verstrengeld

Ik wil er wel een hypothese aan wagen voor zover het Nederland betreft. Levy schrijft dat het 'evenement' een actie is die in zijn monsterlijkheid geen voorganger heeft, het is een onbeschrijfelijke misdaad tegen de humaniteit. Evenement is hier een filosofisch begrip, maar weinigen zullen zich hier afvragen of het woord mogelijk iets anders dan vermaak betekent.

Evenement en plezier zijn zo verstrengeld dat er geen ruimte meer is voor een andere betekenis dan de oppervlakkigheid van een dagje pretpark. En dat is in veel gevallen het niveau van de publieke intellectueel, de ambtenarij, de verontruste acteur en mediapersoon. We ontberen een intellectueel als Lévy die niet te benauwd is om filosofie en maatschappij te verbinden. Het is al gauw te moeilijk voor de media en publieke opinie in Nederland.

[Arie Graafland](#) is emeritus-hoogleraar aan de TU Delft. Hij schrijft regelmatig voor Wynia's Week, vooral over non-fictie boeken.

***Wynia's Week** verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025? Kijk [HIER](#)**. Hartelijk dank!*